

Verksamhets- berättelse 2021

BARNAFRID - NATIONELLT KUNSKAPSCENTRUM
LINKÖPINGS UNIVERSITET

Verksamhetsberättelse 2021

BARNAFRID - NATIONELLT KUNSKAPSCENTRUM

LINKÖPINGS UNIVERSITET

Dnr: BKV-2022-00019.

Grafisk form & tryck: Barnafrid och LiU-Tryck.

Foto: David Brohede (s. 10) Sofia Bergström Malm (s. 2, 3, 14, 16, 19) och Getty Images (framsida, s. 6, 9, 12).

Alla barn och ungdomar är modeller och har inget med Barnafrids verksamhet att göra.

Förord

2021 - Anpassningar till det nya normala

År 2021 var det andra året i rad som speglades av coronapandemin. För Barnafrids del har detta inneburit att de allra flesta kunskaps- och utbildningsinsatserna har genomförts digitalt. Detta har krävt en hel del utvecklings- och problemlösningssarbete, innovativa lösningar. Bland annat har utbildningen trauma-fokuserad kognitiv beteendeterapi (TF-KBT) och universitetskursen *Barnmisshandel och sexuella övergrepp* omvandlats till distanskurser, vilket har öppnat upp för deltagande landet runt. Januari 2021 startades även en månatlig tvärvetenskaplig föreläsningsserie, *Barnafrid Talks*, som har väckt stort intresse för aktuell forsknings- och utvecklingsarbete. Även detta event samlar deltagare från alla delar av landet och från olika yrkesgrupper, vilket är mycket glädjande.

Under året fortsatte Barnafrid arbetet att systematisera kunskapspridningen i olika målgrupper genom att utveckla vidare programverksamheten. Sammanlagt har ca 5 700 personer deltagit i de olika event som Barnafrid

organiserade under året. Därutöver har användningen av den digitala utbildningen *Basprogram om våld mot barn*, även kallat Basprogrammet, ökat stadigt. I årets slut hade över 15 000 personer använt utbildningen. Glädjande är att finns flera exempel på flera verksamheter som utbildat hela personalen med hjälp av Basprogrammet. Detta ger en systemeffekt och kan kopplas till andra kompetenshöjande insatser i syfte att effektivt implementera evidensbaserad kunskap i praktik. Barnafrid har stött detta arbete med ett antal pilotprojekt som testat olika utbildningsmodellerna; samt genom samarbete med Socialstyrelsen, Jämställdhetsmyndigheten, Nationellt centrum för kvinnofrid, länsstyrelser och Nationella kompetensteamet mot hedersrelaterat våld och förtryck inom ramen för ett särskilt regeringsuppdrag. Vidare har användningen av Basprogrammet i olika lärosäten stötts med en särskild högskolepedagogisk kurs som Barnafrid gett i samarbete med Jämställdhetsmyndigheten. Målgruppen för denna utbildning har varit universitet- och högskolelärare som undervisar i de professionsutbildningar där mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer ska examineras. Vår förhoppning är att det så

småningom finns en gemensam kunskapsgrund i hela landet som främjar implementeringen av de nationella riktlinjerna och föreskrifterna i syfte att främja jämlikhet och kvalitet i det viktiga arbetet med frågor om våld och förebyggandet av våldsutsatthet.

År 2021 har också inneburit vidare arbete med de pågående särskilda regeringsuppdragen som syftar till att genomföra kompetenshöjande insatser riktad mot Barnahus om hedersrelaterat våld och förtryck samt mot barn- och ungdomspsykiatri och Första linjens psykiatri om barnpsykiatrisk traumavård. För båda uppdragen har utvecklandet av långsiktigt hållbara lösningar att öka kompetens och kapacitet varit en viktig utgångspunkt. Under året 2021 har till exempel det tagits fram en digitalutbildning om barnpsykiatrisk traumavård med tillhörande verktygslåda, en så kallad toolbox. Dessa kommer att lanseras under år 2022 och kopplas till olika utbildningsinsatser som långsiktigt stödjer kvalitets- säkring av den barnpsykiatriska traumavården i Sverige.

Det internationella samarbetet har fortsatt under 2021. Bland annat inom ramen för EU COST action och projektet *Multisectoral responses to child abuse and neglect in Europe* och ett EU-finansierat projekt, *Efter våldet – rättigheter för barn i skyddat boende*. Efter våldet handlar om att stärka rätten till skydd, stöd och delaktighet för barn som upplevt våld i hemmet, under och efter deras tid i skyddat boende. Båda av dessa projekt har även praktik som nära utgångspunkt som utgår från barnens rätt till skydd, stöd och behandling vid våldsutsatthet. Båda projekten samlar också erfarenheter från pandemin och kan modellera olika lösningar till de identifierade problemen.

Som ovanstående exempel antyder är Barnafrids roll som en länk mellan forskning

och praktik betydelsefull. Med bas i akademien har Barnafrid i samarbete med andra aktörer en möjlighet att bidra till lösning av aktuella samhällsutmaningar såsom uppbyggande av samhället efter pandemin.

Till sist vill jag tacka alla som på olika sätt har bidragit till Barnafrids arbete under år 2021.

Laura Korhonen, professor och centrumchef för Barnafrid

Laura Korhonen,
professor och centrumchef för Barnafrid

Innehåll

2021 I KORTHET	2	REGERINGSUPPDRAG	19-20
OM BARNAFRID	4-6	En fråga om heder	19
Uppdrag	4	Trauma på kartan	20
Grundläggande utgångspunkter för verksamheten	5	Digitalt kunskapsstöd om barn och trauma	20
Vision	6	NATIONELLA UPPDRAG	21-22
Målgrupper	6	Myndighetsnätverk	21
Barnafridsfrågor 2021	6	Annan myndighetsmedverkan	21-22
ORGANISATION	7-8	Remissvar och yttranden	22
EKONOMI	9	BILAGOR	23-24
UTBILDNING	10	Bilaga 1: Externa evenemang och möten	23
Barnafrids universitetsutbildningar	10	Bilaga 2: Publikationer	24
Medverkan i grundutbildningar vid universitet och högskolor	10		
Övriga utbildningar och resurser	10		
FORSKNING OCH METODUTVECKLING	11-12		
Den långa resan	11		
Efter våldet	11-12		
Det handlar om trygghet	12		
EU-Cost Action	13		
NÄTVERK	14-16		
Nätverk för Barnahus	14		
Nätverk för barnahussamordnare	15		
Nätverk för barnskyddsteam	15		
Nätverk för barn- och ungdomspsykiatri	15		
Nätverk för förskola, skola och elevhälsa	16		
Nätverk för ideella krafter	16		
KOMMUNIKATION & KUNSKAPSSPRIDNING	17-18		
Hemsida	17		
Sociala medier	17		
Barnafrid i media	17-18		
Kunskapsmaterial	18		

2021 i korthet

15 000

Barnafrids *Basprogram om våld mot barn* lanserades september 2020 och i slutet av 2021 har 15 000 registrerat sig för att genomföra den webbaserade utbildningen. Användare ger helhetsbetyg 4.6/5 till Basprogrammet och gruppspåret, dvs uppgifterna som kan genomföras i grupp.

”

Ett jättefint och intressant teoretiskt basprogram som passar olika yrkeskategorier!”

Deltagare om Barnafrids Basprogram om våld mot barn.

Mikaela Magnusson, utredare Barnafrid, föreläser om polisförhör med förskolebarn.

Polisförhör med förskolebarn

Den 25 augusti arrangerade Barnafrid en utbildningsdag i polisförhör med förskolebarn. 750 personer var anmälda till utbildningen. Föreläste gjorde bland andra Barnafrids utredare Mikaela Magnusson som presenterade sin uppmärksammade avhandling *Interviewing preschoolers: Facilitators and barriers to young children's legal testimony*.

Barnahusprojektet

I *Utvärdering av Barnahus* som genomfördes av Barnafrid 2018-2019 framkom det att många av de barn och ungdomar som tillhör barnahusens målgrupp har ett stort behov av sociala, somatiska, psykologiska och psykiatriska insatser. För att ta fram praktiskt metodstöd och påskynda utvecklingen startades under året ett barnahusprojekt i samarbete med Barnahus

Linköping och kommuner i Östergötland. Idén med projektet är att öka möjligheter för barn som varit på Barnahus att få krisstöd, screening, eventuell bedömning och behandling. Olika barn har olika vårdbehov och det krävs en standard för hur det enskilda barnets behov ska bedömas. Projektet utvärderas sedan med vetenskapliga metoder.

Barnfridsbrottet blir lag

Den 1 juli 2021 trädde lagen om barnfridsbrott i kraft. Lagen innebär att det är brottsligt att barn bevittnar brott mellan närstående personer.

Innan lagen trädde i kraft spred Barnafrid kunskap om den nya lagstiftningen genom att bjuda in Linn Pantzar, regeringens utredare av barnfridsbrottet för att berätta om utredningens förslag och skillnaderna jämfört med regeringens proposition. Föreläsningen lockade närmare 800 deltagare. Föreläsningen tillsammans med information om lagstiftningen finns på Barnafrids hemsida för yrkesverksamma att ta del av.

Som en fördjupning i ämnet bjöd Barnafrid in yrkesverksamma på barnahus och i barn-

skyddsteam till en nätverksträff kring barnfridsbrottet. Dagen bestod av föreläsningar om vad som hänt sedan barnfridsbrottet blev lag i juli, hur barn påverkas av att bevittna våld, den särskilda företrädarens roll och ett panelsamtal om hur det nya brottet

För att följa upp implementeringen av den nya lagstiftningen skickade Barnafrid i september ut en webbenkät ut till yrkesverksamma vid landets Barnahus gällande deras kunskap och förväntningar om barnfridsbrottet. Totalt deltog 170 yrkesverksamma från bland annat socialtjänsten, rättsväsendet och BUP. Resultaten kommer att presenteras under 2022.

5 700

5700 personer har varit anmälda till Barnafrids konferenser, nätverksträffar och utbildningar under 2021.

850

Under året startades Barnafrid Talks, en digital seminarieserie där tvärvetenskaplig forskning som rör barns våldsutsatthet presenteras och diskuteras. 850 deltagare har varit anmälda under årets nio tillfällen. Föreläste gjorde bland andra Maria Eriksson, Carolina Överlien, Rikard Tordön och Heather Taussig. Exempel på teman på föreläsningarna var barns rättigheter till skydd, stöd och delaktighet i alla de processer som berör dem, våld i unga nära kärleksrelationer samt mobbing och barn på flykt.

”

Det är lättillgängligt även för oss som har svårt att få komma ifrån en halv- eller hel-dag pga fullbokat med patienter och för oss som har en bit till de stora städerna”

Deltagare om Barnafrid Talks.

Om Barnafrid

Uppdrag

I juni 2015 beslutade regeringen att tilldela Linköpings universitet ett uppdrag att stå som värd för ett nationellt kunskapscentrum, Barnafrid, med syfte att samla och sprida kunskap om våld och andra övergrepp mot barn. I uppdragsbeskrivningen slår regeringen fast att samhället har ett gemensamt ansvar för att barn växer upp under goda förhållanden och att alla lämpliga åtgärder vidtas för att skydda barn mot våld och andra övergrepp. Barnafrids arbete sker i enlighet med barnkonventionen och hållbarhetsmålen enligt Agenda 2030 som handlar om att förebygga och stoppa våld och exploatering av barn.

De huvudsakliga uppgifterna för Barnafrid enligt regeringens uppdrag är att:

- Identifiera behov av kunskap gällande barns utsatthet för våld och andra övergrepp.
- Sammanställa befintlig kunskap inom området.
 - Sprida kunskap till yrkesverksamma.
 - Ansvara för omvärldsbevakning såväl nationellt som internationellt.
 - I samråd med berörda myndigheter, organisationer och forskare ta fram utbildnings- och informationsmaterial samt genomföra tvärprofessionella utbildningar och kurser.
 - Om möjligt erbjuda utbildningar i webbaserad form.
 - Vara en länk mellan forskning och praktik, bland annat genom att verka för ökad samordning samt främja nätverk för kunskapsutbyte mellan forskare, praktiker och idéburna organisationer.
 - Identifiera angelägna utvecklingsområden och redovisa dessa årligen till regeringen.
 - Tillvarata barns synpunkter och erfarenheter i arbetet på lämpligt sätt.
 - Uppmärksamma skillnader i utsatthet mellan flickor och pojkar.
 - Medverka i lämpliga redan befintliga nationella referensgrupper.

I enlighet med regeringens uppdragsbeskrivning är målet för verksamheten att samla och sprida kunskap om våld och andra övergrepp mot barn på ett strukturerat sätt. Detta ska bidra till att uppnå ett förbättrat förebyggande arbete samt metoder för tidig upptäckt av våld och andra övergrepp mot barn, liksom att utveckla effektiva insatser som bidrar till att skydda och stödja barn som utsatts för våld och andra övergrepp.

Barnafrids arbete vilar på en tvärvetenskaplig grund och ska underlätta för myndigheter som arbetar med och för barn, att samarbeta på det sätt som bäst gynnar barnet och dess familj. Barnafrid arbetar för att ta positionen som nationell kunskapsledare, men strävar också mot att svensk kunskap och erfarenhet ska spridas till andra länder då barns rätt till skydd från våld och övergrepp är internationell.

Inom barnrättsområdet råder en utpräglad specialisering. Barnafrid skapar därmed ett viktigt värde för samhället i allmänhet, och yrkesverksamma som möter utsatta barn i synnerhet, genom att inta en samordnande funktion som arbetar utifrån ett brett barnrättsperspektiv. På ett systematiskt sätt sammanställer och sprider Barnafrid den kunskap som finns både inom centrumet och hos andra aktörer, till berörda målgrupper. Dessutom bidrar Barnafrid till bättre metodutveckling i ovanliga eller svåra tvärprofessionella frågor, och tillhandahåller gemensamma utbildningar och kurser för yrkesverksamma inom området.

Barnafrid hör till Linköpings universitet som i enlighet med universitetets strategi ska bidra till en samhällsutveckling baserad på kunskap. Ett viktigt samhällsområde är barns utsatthet för våld och andra övergrepp. Att ta ansvar för kunskapsutvecklingen hos de professionella som möter dessa barn är därför en angelägen uppgift för universitetet. Barnafrid utgör ett av rektor särskilt inrättat centrum som på ett vetenskapligt förankrat sätt ska fullgöra regeringens uppdrag. Kopplingen till ett av Sveriges ledande universitet stärker också möjligheter att nå ut brett

och samverka med forskare och lärare på andra lärosäten

Grundläggande utgångspunkter för verksamheten

Samhället har ett gemensamt ansvar för att barn växer upp under goda förhållanden och att alla lämpliga åtgärder vidtas för att skydda barn mot våld och andra övergrepp. Samhällets ansvar för skydd av och stöd till barn och unga som far illa behöver förbättras. För Barnafrids del handlar det om att utifrån uppdraget svara upp mot en del av de utmaningar som finns för att Sverige ska kunna uppfylla sina skyldigheter enligt FN:s barnkonvention och hållbarhetsmålen enligt Agenda 2030, samt ansvaret som Sverige axlar som vägvisarland inom Global Partnership to End Violence Against Children. Den 1 januari 2020 blev FN:s konvention om barnets rättigheter svensk lag. Införandet av barnkonventionen som svensk lag bidrar till att synliggöra barnets rättigheter. Det är ett sätt att skapa en grund för ett mer barnrättsbaserat synsätt i all offentlig verksamhet skriver regeringen på sin webbplats.

BARNPERSPEKTIV OCH BARNINKLUDERING

I Barnafrids uppdrag ingår att synliggöra och lyfta barns åsikter, tankar, och erfarenheter. Som utgångspunkt används barnkonventionens artikel 3 (Vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa) och artikel 12 (Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet).

Många barn upplever att de inte blir tillfrågade eller lyssnade på. Därför lägger Barnafrid stor vikt vid att inkludera barn i de processer som rör dem. Detta med utgångspunkt barns rättigheter, då vi ser att barn såväl som vuxna är individer som har bäst kunskap om sina egna liv. Genom att lyssna på, och inkludera barn kan vi också stärka barns position i samhället.

Mål i agenda 2030: 16-fredliga och inkluderande samhällen

JÄMSTÄLLDHETS- OCH JÄMLIKHETSPERSPEKTIV

I Barnafrids uppdrag ingår att beskriva skillnader i utsatthet mellan pojkar och flickor och jämställdhetsperspektiv är viktigt att beakta i allt vårt arbete. Verksamheten strävar även efter att beakta jämlikhetsperspektiv och främja bland annat utvecklandet av jämlik tillgång till kunskap och kompetens, vård och stöd efter våldsutsatthet.

Mål i agenda 2030: 5-jämställdhet, 10-minskad ojämlikhet

TVÄRVETENSKAPLIG KAPACITETSUPPBYGGNAD BLAND YRKESVERKSAMMA I SAMVERKAN

I enlighet med det breda uppdraget beaktas tvärvetenskapliga aspekter i verksamhetsplanering och genomförande. Vidare syftar Barnafrid till att bygga upp inkluderande arbetsmetoder som medger nationellt och globalt partnerskap.

Mål i agenda 2030: 17-genomförande och globalt partnerskap, 4-god utbildning för alla, 3-god hälsa och välbefinnande, 16-fredliga och inkluderande samhällen

Vision

Barnafrids vision är ett samhälle som har förmågan att ge alla barn en fredad uppväxt.

Målgrupper

Barnafrid riktar sig till människor som i sitt yrke möter barn. Arbetar man med barn möter man även utsatta barn. Primär målgrupp är ett antal prioriterade professioner inom breda samhällsinstanser som rättsväsende, skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård. Målgruppen omfattar även yrkesverksamma vid relevanta myndigheter och organisationer inom olika politik- och verksamhetsområden, samt ideell sektor.

Barnafridsfrågor 2021

Inom ramen för verksamhetens arbete växer olika kunskapsområden fram – Barnafridsfrågor – som vi väljer att fokusera på. En Barnafridsfråga kan vara aktuell under en kortare tid men löper oftast över längre tid och genomsyrar verksamhetens aktiviteter under ett par år. Dessa frågor kan utgå från specifika aktiviteter, men kan också härröra från områden där vi tillsammans med andra berörda aktörer har identifierat kunskapsluckor.

Under 2021 prioriterads följande områden:

- Innovativa lösningar för effektiv kunskapsspridning.
- Alla ska ha tillgång till evidensbaserad kunskap.
- Samhällets strukturer är grunden för arbetet med att minska våld mot barn.
- Barn bör inkluderas i arbetet med att förebygga våld och utveckla stöd.

Organisation

Sedan den 1 januari 2020 är Barnafriid en särskild arbetsenhet med administrativ anknytning till Institutionen för biomedicinska och kliniska vetenskaper (BKV) på Linköpings universitet. Centrumet utgör ett institutionscentrum men ingår som en integrerad del av bokslutsenheten BKV.

LEDNINGSTRUKTUR

Barnafriid löd 2021 under BKV:s institutionsstyrelse som bestod av följande personer:

Peter Pålsson
Ordförande, prefekt

Maria Jenmalm
Ledamot, lärare

Preben Kjölhede
Ledamot, lärare

Neil Lagali
Ledamot, lärare

Colm Nestor
Ledamot, lärare

Karin Persson
Ledamot, lärare

Daneil Wilhelms
Ledamot, lärare

Anita Öst
Ledamot, lärare

Lovisa Holm
Ledamot, teknisk personal

Katarina Kärling
Ledamot, administrativ personal

Johanna Hengren
Ledamot, forskarutbildning

Olivia Olovsson
Ledamot, grundutbildning

Johanna Forsell
Administrativ chef,
adjungerad

Ann-Charlott Ericson
Proprefekt, grundutbildning,
adjungerad

Tomas Lindahl
Proprefekt forskning,
adjungerad

Anneli Lindström
Forskarutbildningsstudie-
rektor, adjungerad

Chatarina Malm
Sekreterare, adjungerad

Gesine Enslé
Sekreterare, adjungerad

John Karlsson
Kommunikatör, adjungerad

Helena Jonsson
HR-partner,
adjungeradadjungerad

BARNAFRIDS LEDNINGSGRUPP

Professor Laura Korhonen
Centrumchef

Docent Ann-Charlotte Münger
Ansvarig för akademisk rådgivning (forskning, utbildningar)

MSc Sandra Skoog
Ansvarig för Program rättsväsende

PhD Hanna Antonsson
Ansvarig för program Skola/Förskola

Maria Hökbåge t om 1/8
Kommunikatör

Sofia Bergström Malm
fr om 1/8
Kommunikatör

Anna Törnlöf
Samordnare, sekreterare

MEDARBETARE

Barnafriid har tvärprofessionell och interdisciplinär kompetens bland annat inom medicin, särskilt barn- och ungdomspsykiatri, psykologi, psykoterapi, socialt arbete, polisiärt arbete, klinisk och transnationell forskning, universitetspedagogik, administration och kommunikation.

Barnafriids medarbetare under 2021: Johan Andersson, Hanna Antonsson, Helena Asplund Carlqvist, Sofia Bergström Malm, Josefin Carlsson, Pia Enderby, Frida Fröberg, Jannes Grudin, Maria Hökbåge, Malin Joleby, Laura Korhonen, Maria Lindersson, Mikaela Magnusson, Erica Mattelin, Ann-Charlotte Münger, Anna Nelsson, Gabriel Otterman, Rebecka Persson, Poa Samuelberg, Natalie Söderlind.

PROGRAMVERKSAMHET

Från och med 2020 organiseras Barnafriids verksamhet i ett antal program som beskrivs i nedanstående tabell. Därutöver finns programövergripande områden såsom internationellt samarbete (Pathfinder), universitetsutbildningar, barninkludering och konferensprogram. Programverksamheten planeras med multi-professionell och tvärvetenskaplig grund som utgångspunkt.

BARNAFRIDS PROGRAMVERKSAMHET

Program	Målgrupp	Nätverk	Teman
Program civilsamhälle	Ideell sektor; volontärer, föreningar, frivilligorganisationer m fl.	Nätverk för civilsamhällets aktörer (organiseras tillsammans med Childhood)	Upptäckt av våld, information om myndighetsresurser.
Program förskola och skola	Yrkesverksamma i förskola, skola och fritidshem, elevhälsan.	Nätverk för elevhälsan. Nätverk för förskola, skola och fritidshem.	Upptäckt och förebyggande av våld i skolan. Våldsutsatthet bland elever.
Program hälso- och sjukvård	Psykologer, socionomer, beteendevetare, kuratorer, sjukvårdspersonal, tandläkare- och sköterskor.	Nätverk för BUP och Första linjen. Nätverk för traumaspecialister från högspecialiserade traumaeenheter. Nätverk för Barnskyddsteam.	Upptäckt, diagnostik, behandling. Förebyggande arbete. Metodstöd i arbetet.
Program rättsväsende	Poliser, åklagare, domare, särskilda företrädare, målsägandeбитräde, nämndemän, samordnare.	Nätverk för Barnahuset. Nätverk för barnahussamordnare	Utveckling av barnahusverksamheten. Våldsutsatthet, brottsutredning och dess konsekvenser på barn.
Program socialtjänst	Yrkesverksamma inom socialtjänsten.	Utbildning Nätverk	Upptäckt, diagnostik, behandling. Förebyggande stöd i arbetet.
Forskning och pedagogik	Forskare Lärare	Barnafrid talks	Tvåvetenskaplig föreläsningsserie om våld mot barn. Metodstöd Peer support
Barninkludering	Alla yrkesverksamma	Barnreferensgrupper	Främja barninkludering i all verksamhet som rör barn. Metodstöd och utveckling.
Pathfinder	Internationella samverkansaktörer	Nordiskt TF-KBT-nätverk. EU COST action Euro-CAN.	Informationsutbyte Metodutveckling Gemensamma samverksansprojekt.

Ekonomi

Barnafrids verksamhet redovisar 2021 ett överskott på 2 969 tkr, vilket är 866 tkr högre än budgeten för perioden. Avvikelsen beror till största del på att intäkterna är högre än budgeterat, där det framför allt är intäkter av avgifter som avviker med 1,2 miljoner.

Förutom grundanslag på 5 miljoner och 2 miljoner från Linköpings universitet fick Barnafrid finansiering för regeringsuppdragen samt

intäkter från diverse avgifter. Utgifter består av kostnader för personal, drift samt overhead och administration. Driftkostnaden består bland annat av kostnader såsom resor, seminarier, IT, hemsida och annat material.

RESULTATRÄKNING (TKR)

Intäkter		Kostnader	
Intäkter av anslag	2 090	Personalkostnader	-8 471
Intäkter från avgifter mm	1 224	Lokalkostnader	-584
Intäkter av bidrag	18 029	Övriga driftkostnader	-5 284
		OH-kostnad	-3 995
		Avskrivning/nedskrivning	-40
Summa intäkter	21 343	Summa kostnader	-18 374
Verksamhetsutfall	2969		

Utbildning

Barnafrid har i sitt uppdrag från regeringen att själva och i samråd och samverkan med andra myndigheter och organisationer ta fram utbildningar och kurser för yrkesverksamma. Att sprida kunskap på ett strukturerat sätt ska bidra till att utveckla effektiva insatser som bidrar till att skydda och stödja barn som utsatts för våld och andra övergrepp.

Barnafrids universitetsutbildningar

- Barnmisshandel och sexuella övergrepp – Fristående universitetskurs, 7,5 hp.
- Traumafokuserad KBT (TF-KBT) – Uppdragsutbildning, 7,5 hp.
- Att undervisa om våld mot barn i universitet- och högskoleutbildningar – Uppdragsutbildning i samarbete med Jämställdhetsmyndigheten. Tre kurser i januari-februari, mars-april, och augusti-september.

Medverkan i grund- utbildningar vid universitet och högskolor

- Sexuella övergrepp mot barn – Föreläsning, Förskoleprogrammet, LiU.
- Sexuella övergrepp mot barn – Föreläsning, uppdragsutbildning, LiU.
- Early life adversity – Workshop, Läkarprogrammet, LiU.
- Våld i nära relation med fokus på polisens utredningsarbete – Föreläsning, Läkarprogrammet, LiU.

Övriga utbildningar och resurser

- Barnafrids Basprogram om våld mot barn.
- Kurs i Kognitiv Integrerad Behandling vid Barnmisshandel (KIBB), i samarbete med Stiftelsen Allmänna barnhuset och PROMISE
- Traumafokuserad KBT, teoridagar 12-14 april samt patienthandledning vid tio tillfällen under 2021.

Forskning och metodutveckling

Barnafrids huvudsakliga uppdrag är att sammanställa och sprida kunskap till relevanta målgrupper. Centrumet ska också bedriva egen verksamhetsnära och tvärprofessionell forskning om våld och andra övergrepp mot barn, bland annat med inriktning på förekomsten av våld mot barn och förebyggande insatser.

Den långa resan

Forskningsstudien *Den långa resan* ska hjälpa oss att bättre förstå hur barn som kommer till Sverige som flyktingar har det och vad de behöver för att må bra.

Projektet ska bidra till ökad kunskap på området. Målet är också att göra forskningen aktuell och tillgänglig för alla som träffar barn och unga vuxna med en migrationsbakgrund. Information om projektet har gått ut på flera språk, bland andra engelska, arabiska, dari, somaliska och tigrinja. Deltagarna i studien blir intervjuade, ibland med tolk. De får berätta om sin bakgrund, flykten till Sverige och om hur de mår i dagsläget.

Den långa resan är ett samarbete mellan Barnafrid, Flyktingmedicinskt Centrum och Rädda Barnen Sverige. Det finansieras av statliga medel från FORTE samt ur Drottning Silvias Jubileumsfond.

Under år 2021 rekryterade studien forskningspersoner fortlöpande. Datainsamlingen av de kvalitativa intervjuerna blev klar och projektmedarbetarna påbörjade dataanalysen. Det insamlade materialet har bland annat legat till grund för ett examensarbete i psykologi, *Hur ungdomar spontant beskriver agens i hemlandet, under flykten och i Sverige: en kvalitativ studie*, författad av Ella Hagby och Rebecka Carlson vid Örebro universitet. Även läkarstudent Sigrid Johnson vid Linköpings universitet skrev sitt

individuella examensarbete, *Våldsutsatthet och funktionsförmåga hos barn på flykt*, inom ramen för *Den långa resan*.

Under året blev studien representerad i olika sammanhang och en journal club (en bokklubb kring kortare vetenskapliga texter) med fokus på migrationsfrågor startades med nordiska forskare.

هل عمرك يتراوح بين 12 و 18 عاما وانتقلت الى السويد؟
هل عمرك يتراوح بين 12 و 18 عاما وانتقلت الى السويد في الاثني عشر سنة الماضية؟
الا يمكنك المشاركة في مشروع البحث الرحلة الطويلة؟
زيد ان فهم مشاكل اطفال وضع الامل والحداب الذين يكونون الى الحدود لا يأتون وما يحتاجون اليه يشعرون بالمرحبا.
نقلنا في القليل من الوقت من الخبرة التي يمكن ان تساعد الامل والحداب الذين في المستقبل.
ان ما لديك لتقولنا لنا مهم جدا!
التسجيل
يطلب منكم ان تملأوا من المعلومات عن طريق الانترنت في الرابط التالي: <https://liu.se/research/barnochdenlanga>
معلومات عن المشاركة في مشروع البحث: <https://liu.se/research/barnochdenlanga>

Are you between 12-18 years of age and have sought or received asylum in Sweden?
Are you between 12-18 years of age and have sought or received asylum in Sweden in the last six months? They you can be part of the research project "The long journey to shelter". We aim to better understand the situation for young people who come to Sweden as refugees/asylum seekers and what they need to feel well. We hope to get more knowledge that may help children and young people in the future.
Your story is important!
How to sign up?
At <https://liu.se/research/barnochdenlanga>
There is more information about the research project and how to sign up. Scan the QR-code to get there.

Flyers på arabiska och engelska för att informera om studien.

Efter våldet

Varje år vistas tusentals barn i Sverige på skyddade boenden. Under två år deltar Barnafrid i ett projekt som utvecklar och utvärderar en arbetsmodell för att stärka barnets rättigheter på skyddat boende. Projektet är finansierat av Europeiska Unionens program för rättigheter, jämlikhet och medborgarskap (REC 2014-2020). Deltagande organisationer är Rädda Barnen, Stiftelsen Allmänna Barnhuset, Stiftelsen Göteborgs kyrkliga stadsmission, Ersta Sköndal Bräcke högskola (numera Marie Cederschiöld högskola) och Barnafrid. Projektet har som mål om att bidra till ett stärkt skydd och stöd för barn

som vistas på skyddat boende tillsammans med sin förälder som en direkt konsekvens av våld i hemmet samt att bidra till ett ökat välmående och delaktighet hos dessa barn.

Projektet startades i början på 2021 och har under det första året utbildat personal i traumamedveten omsorg och BRA (Barns rätt som anhöriga)-samtal på sex skyddade boende i Sverige.

Boendepersonalen ombeds också fylla i en enkät, Barnrättsspaning, under projekttiden. De insamlade svaren kommer sedan att ligga till grund för en kommande informationskampanj.

Under året samlades projektets arbets- och styrgrupp regelbundet och hade också möte med den rådgivande kommittén.

Projektet presenterades även på Barnrättsdagarna.

Det handlar om trygghet

2021 startade Rädda Barnen projektet *Det handlar om trygghet* där Barnafrid är med som nyckelpartner. Projektet som finansieras av Allmänna Arvsfonden syftar till att normalisera samtalet om våld och utsatthet så att både elever och personal i skolan upplever minskade tabu kring frågan och att fler barn därmed kan få hjälp i ett tidigt skede och på så sätt lindra effekterna av våldet, däribland den psykiska ohälsan. För att kunna göra detta behövs ett användarvänligt, sammanhållet, kapacitetsstärkande metodstöd för skolan att arbeta med dessa frågor på ett tryggt och kvalitativt sätt. Projektet utvärderas med vetenskapliga metoder.

EU-Cost Action

Barnafrid arbetar för att svensk kunskap och erfarenhet ska spridas till andra länder då barns rätt till skydd från våld och övergrepp är internationell. Därför medverkar Barnafrid i EU-projektet *Multi-Sectoral Responses to Child Abuse and Neglect in Europe* (Euro-CAN). Det är ett nätverksprojekt med deltagare från en majoritet av de europeiska länderna.

Nätverket består av experter på barnmisshandel och andra relevanta aktörer som arbetar i olika arbetsgrupper. Syftet är att främja utvecklingen av en rigorös, konsekvent och jämförbar metodik för insamling av data om barnmisshandel och misshandelsrelaterade dödsfall. Forskare, beslutsfattare, administratörer och praktiker kommer att identifiera bästa praxis för metoder och rekommendera effektiva sätt att implementera dem i hela Europa.

Samarbetet inom EU-COST action skedde främst digitalt under 2021. Ett fysiskt möte anordnades i Ulm för den inre ledningsgruppen i början av september. Därutöver anordnade nätverket en sju dagar lång forskarutbildningskurs för doktorander som kunde delta på plats i Luzern eller digitalt. Nätverket medverkade även aktivt i ISPCAN-mötet i Milano med flera olika symposier, där bland annat Barnafrid presenterade sin verksamhet och olika sätt att sprida kunskap om våld mot barn bland yrkesverksamma.

Nätverk

Barnafriid driver ett antal olika nätverk för professionella som är verksamma inom området våld mot barn. Nätverken träffas regelbundet och syftet är att erbjuda aktuell kunskap samt dela erfarenheter med andra. I och med coronapandemin blev Barnafriids alla evenemang digitala vilket har möjliggjort att fler deltagare har kunnat ta del av träffarna.

Nätverk för Barnahus

24 OCH 31 MARS - UNGA SOM FÖRGRIPER SIG SEXUELLT PÅ ANDRA BARN OCH UNGA

Linda Palmdehl, utbildare och handledare på Humana föreläste om barn och unga med sexuella beteendeproblem. Rebecca Rehnström, senior åklagare vid Åklagarmyndighetens utvecklingscentrum, föreläste om sexualbrott med unga som gärningsperson och brottsoffer. Britt-Louise Viklund, kammaråklagare i Linköping tillsammans med Sonia Esmerisson, utredare vid Polisregion Öst, föreläste om en fallbeskrivning kring en polisutredning av sexualbrott med tonåringar som gärningsman och brottsoffer. Mikael Hellstadius, skoljuridisk expert och konsult vid Stockholms

universitet tillsammans med Marie Norman, samordnare, Barnahus mellersta Skåne, höll i föredrag och panelsamtal om när gärningsperson och offer går på samma skola.

Totalt 300 anmälda deltagare.

7 OKTOBER - DET NYA BARNFRIDSBROTET

Rebecka Rehnström från Åklagarmyndighetens utvecklingscentrum inledde dagen med att föreläsa om barnfridsbrottet och vad som har hänt sedan lagen trädde i kraft. Ulrika Kvarnström från Polismyndigheten föreläste om polisens arbete i och med den nya lagstiftningen. Därefter berättade Kjerstin Almqvist, adjungerad professor i medicinsk psykologi vid Karlstads universitet, hur barn påverkas av att bevittna våld. Maria Forsman, lektor på juridiska institutionen vid Umeå universitet föreläste om den särskilda företrädarens utökade ansvar. Dagen avslutades med ett panelsamtal kring hur barnfridsbrottet påverkar verksamheten.

Totalt 550 anmälda deltagare för 7-8 oktober för nätverksträffarna för barnahus, barnahus-samordnare samt barnskyddsteam.

Anna Nelsson och Sandra Skoog, utredare på Barnafriid på nätverksträff på för Barnahus i oktober.

Nätverk för barnahussamordnare

8 OKTOBER - DET NYA BARNFRIDSBROTTET

Linn Moser Hällen inledde med att föreläsa om våld i nära relation. Därefter hölls en workshop om vad som behöver förändras på Barnahus utifrån den nya lagstiftningen om barnfridsbrottet, samt ett erfarenhetsutbyte kring hur man gör på respektive Barnahus. Efteråt genomfördes ett panelsamtal där deltagarna diskuterade implementering av barnfridsbrottet. Dagen avslutades med en föreläsning kring barns rätt till skydd och stöd av Maria Eriksson, professor socialt arbete, Ersta Sköndal Bräcke högskola (numera Marie Cederschiöld högskola) och Kerstin Wanhatalo från Sveriges kommuner och regioner (SKR) kvinnofridsatsning.

Nätverk för barnskyddsteam

8 OKTOBER - DIGITALT SYMPOSIUM OM SVERIGES BARNSKYDDSTEAM

Den 8 oktober arrangerades ett symposium för nätverket för Barnskyddsteam. Staffan Janson, professor Karlstads universitet föreläste om den senaste forskningen om våld mot barn i Sverige. Cindy Christian, professor vid University of Pennsylvania föreläste om barnskyddsteam och vikten av samverkan. Rob Kahn, professor, Cincinnati Children's Hospital Medical Center föreläste om kvalitetsutveckling av intersektoriella och multiprofessionella team och gav exempel på arbetsmetoder. Göran Henriks, Qulturum, Region Jönköping tillsammans med kollegor föreläste om ökad kvalitet- och förbättringsarbete i myndighetssamverkan. Nätverksträffen möjliggjordes av Jerringfonden.

Nätverk för barn- och ungdomspsykiatri

20 APRIL - KOMPLEX PTSD OCH EN BEHANDLINGSMODELL FÖR STEPPED CARE

Cedric Sachser, med dr i psykologi, psykolog, psykoterapeut, forskare på kliniken för barn- och ungdomspsykiatri/psykoterapi vid Universitetet i Ulm i Tyskland föreläste om Komplex PTSD hos barn och ungdomar och om forskningsuppdatering och kliniska implikationer för behandling i allmänhet och TF-KBT i synnerhet. Föreläste gjorde även Ingeborg Skjærvø, forskare och ElseMerete Fagermoen, doktorand och psykolog-specialist vid Nasjonalt kunssapsenter om vold og traumatisk stress, om Trinnvis TF-CBT – en behandlingsmodell för stepped care vid trauma och posttraumatisk stress.

Totalt 230 anmälda deltagare.

21 OKTOBER - SMÅ BARN OCH TRAUMA/PTSD

Nätverksträffen inleddes med föreläsningen *Vilken vägledning ger nationella och internationella riktlinjer gällande bedömning och behandling av små barn vid trauma/PTSD?* av Jannes Grudin, legitimerad psykolog, utredare och programansvarig på Barnafrid. Pamela Mas-soudi, fil doktor, legitimerad psykolog i Region Kronoberg och adjungerad lektor Göteborgs universitet pratade om förutsättningar för psykologisk behandling med små barn, och specifikt vid våldsutsatthet. Anna Norlen, legitimerad psykolog och psykoterapeut, doktorand Karlstad universitet, samt verksamhetschef och rektor vid Ericastiftelsen, gav en introduktion till Child and Parent Psychotherapy (CPP) inklusive en pågående svensk studie. På eftermiddagen anordnades en fördjupande workshop för behandlare och verksamhetsutvecklare med särskilt intresse och fördjupad erfarenhet av kliniskt arbete med målgruppen inom BUP och Första linjen.

Nätverk för förskola, skola och elevhälsa

15 SEPTEMBER - VAD BEHÖVER FÖRSKOLA OCH SKOLA VETA FÖR ATT KUNNA UPPTÄCKA OCH BEMÖTA HEDERSRELATERAT VÅLD OCH FÖRTRYCK?

Den 15 september arrangerade Barnafrid en gemensam nätverksträff för förskola, skola och elevhälsa med temat vad behöver förskola och skola veta för att kunna upptäcka och bemöta hedersrelaterat våld och förtryck 450 deltagare lyssnade till Petra Blom, sakkunnig, och Issis Melin från Nationella kompetensteamet mot hedersrelaterat våld och förtryck och vad förskolepersonal bör känna till för att kunna förebygga och stödja barn som utsätts. Motala kommuns konsultationsgrupp höll ett panelsamtal kring samverkan mellan elevhälsa, socialtjänst och integrationssamordnare.

Under eftermiddagen erbjöds tre olika spår att delta i. I dessa föreläste Therese Scapaticci, socialsekreterare, Motala kommun om socialtjänstens arbete och om orosanmälan. Jilda Semb Sürüp, undervisningsråd på Skolverket tillsammans med Malin Öhman, elevhälsochef, Motala kommun, Pernilla Dahlgren, rektor, Silverdansen Norrköpings kommun föreläste om

hur rektorer och elevhälsa kan utveckla skolans systematiska arbetssätt för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck och om kunskap om, och stöd i, hur skolan kan utveckla rutiner och arbetssätt utifrån läroplanerna som börjar gälla 2022.

Totalt 450 anmälda deltagare.

Nätverk för ideella krafter

27 JANUARI - NÄTVERKSTRÄFF

Barnafrid med Childhood och med ekonomiskt stöd från Brottsofferfonden bjöd in verkssamma från landets ideella sektor till en digital nätverksträff med fokus på barn och ungdomars våldsutsatthet. Målet med dagen var att öka kunskapen om våld mot unga.

Totalt 125 anmälda deltagare.

16 JUNI - SEXUALBROTT PÅ NÄTET

Den 16 juni arrangerades nätverksträff på temat sexualbrott på nätet. Polisen föreläste om den nationella brottsförebyggande kampanjen "Delbart" och erfarenheter om barns utsatthet på nätet delades.

Totalt 100 anmälda deltagare.

Ann-Charlotte Münger, Barnafrid på nätverksträff för förskola och skola tillsammans med Malin Öhman, Motala kommun.

Kommunikation och kunskapspridning

Hemsida

Barnafrids hemsida riktar sig till yrkesverksamma som möter barn som utsatts för våld och övergrepp. Syftet är att sprida kunskap till yrkesverksamma samt att berätta om Barnafrids aktiviteter och verksamhet med forskning, kunskapsförmedling och utbildningsinsatser. På hemsidan finns bland annat länkar till en kunskapsbank med evidensbaserade publikationer, information om våra regeringsuppdrag och forskningsprojekt, nyheter från verksamheten och kalendarium med kommande aktiviteter. Under året översattes och publicerades delar av hemsidan på engelska. Hemsidan nås via barnafrid.se och liu.se/forskning/barnafrid.

Sociala medier

Barnafrid har en aktiv och engagerande närvaro på Facebook, Twitter och LinkedIn för att nå yrkesverksamma. Dessa kanaler är ett viktigt komplement till andra insatser som syftar till att sprida kunskap. Sociala medier fyller också en viktig funktion när det gäller att befästa en positiv och mer personlig bild av Barnafrids aktiviteter. Sist men inte minst spelar kommunikationen i kanalerna en avgörande roll för att öka känndomen om Barnafrid och vårt uppdrag.

FACEBOOK

Årets 109 organiska inlägg genererade en räckvidd på 902 000 (= antal gånger Barnafrids inlägg har visats). Totalt antal engagemang, det vill säga till exempel delningar eller gillanden, på Barnafrids inlägg uppgår till 30 500 stycken. Antalet följare under året och landade på 4 711 personer/ konton vilken är en ökning med 1357 jämfört med förra året. Webbadress: facebook.com/barnafrid

TWITTER

Totalt publicerades 51 tweets i Barnafrids kanal under 2021 vilket genererade cirka 23 000 visningar. Antal engagemang på Twitter landade på drygt 1 200. Antalet följare uppgår vid årets slut till 1 072. Webbadress: twitter.com/barnafrid

LINKEDIN

LinkedIn är en viktig kanal för att nå många yrkesverksamma inom målgruppen. Under året publicerades 99 inlägg med en räckvidd på 90 000 visningar. Antalet följare var vid årets slut 1 252. Webbadress: linkedin.com/company/69461735

NYHETSBRIV

Under 2021 har det skickats ut sex nyhetsbrev. Fyra ordinarie samt två extra med fokus på evenemang och utbildningar som Barnafrid tillhandahåller och ett kring Barnafridskonferensen i januari 2022. Antalet prenumeranter är vid årets slut 1500.

Barnafrid i media

Barnafrids medarbetare blir regelbundet kontaktade av media med förfrågningar om att bidra med expertkunskap.

TV

1 januari: SVT - "Socialtjänsten hade ingen aning om barnen i "slaskpärmen"

TIDNINGAR

6 januari: Dagens nyheter - "Mio omhändertogs av socialen - utvisning stoppas tillfälligt"

18 september: Svenska Dagbladet - "Om barn som återvänder från IS-lägren och deras rätt till stöd och behandling, om barns förmåga

till återhämtning och vikten av individuell uppföljning”

RADIO

10 mars: SR P4 – ”Lex Lilla hjärtat behövs men räcker inte”

10 mars: SR Ekot – ”Lex Lilla hjärtat”

Kunskapsmaterial

VÄRT ATT VETA

Vår serie *Vårt att veta om...* är en samling korta och lättillgängliga foldrar inom ett antal olika områden som rör våld mot barn. De är lätta att ha till hands för snabb överblick och kan laddas ned som utskriftsvänlig pdf-fil. 2021 uppdaterades foldrarna inom områdena våld mot barn, sexuella övergrepp, hedersrelaterat våld och förtryck samt barn på flykt.

ARBETS- OCH ÖVNINGSBOK I TF-KBT

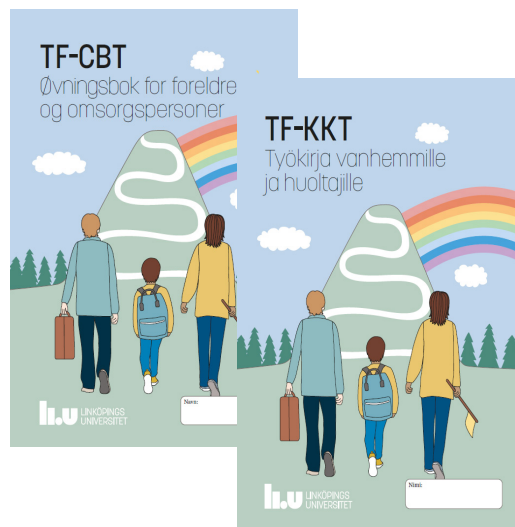
Övningsboken i traumafokuserad kognitivbeteendeterapi (TF-KBT) för föräldrar och omsorgspersoner är ett material som behandlande personal som har genomgått utbildning inom TF-KBT kan använda. Boken är till för föräldrar som deltar i barnets TF-KBT-behandling. Under 2021 översattes boken till finska, norska, danska, spanska och engelska.

BEHANDLING AV TRAUMA OCH TRAUMATISK SORG HOS BARN OCH UNGDOMAR

Barnafrid har under året skrivit förord och genomfört en faktagranskning av den svenska översättningen av boken *Behandling av trauma och traumatisk sorg hos barn och ungdomar* av Cohen, Mannarino och Deblinger (Natur och Kultur).

Vårt att veta-foldrar om våld mot barn och sexuella övergrepp uppdaterades under året.

Övningsböcker i TF-KBT översatta till bland annat danska och finska.

Regeringsuppdrag

En fråga om heder

I juni 2018 gav regeringen Barnafrid i uppdrag att stärka Barnahusens kompetens om hedersrelaterat våld och förtryck. Inom ramen för uppdraget skulle Linköpings universitet även samla in och sprida erfarenheter från barnahusverksamheternas utredningsarbete. Den 16 april fattade regeringen beslut om en förlängning av uppdraget till den 31 januari 2021 och under 2021 fattades även beslut att förlänga uppdraget ytterligare till 31 januari 2022.

I uppdraget inhämtades synpunkter från Länsstyrelsen Östergötlands län, Jämställdhetsmyndigheten, Barnombudsmannen, Socialstyrelsen, Polismyndigheten, Åklagarmyndigheten och Rättsmedicinalverket. I samband med förlängningen av uppdraget tillkom att uppdraget skulle ske i samverkan med länsstyrelserna.

UTBILDINGSINSATSER

Under 2021 arrangerade Barnafrid sammanlagt fem konferenser inom ramen för regeringsuppdraget:

9 mars: Två halvdagarsmöten med Barnahussamordnare.

25-26 maj: Lunch-till-lunchkonferens för samtliga inom Barnahus på tema Rättsfall heder.

20-21 okt: Konferens för Barnahussamordnare.

9-10 dec: Konferens för chefer inom barnahus.

16 dec: Konferens för samtliga inom Barnahus på tema nordeuropeisk utblick samt lansering av utbildningsmodul.

Vissa av föreläsningarna som ingick i utbildningsinsatsningen filmades och finns nu tillgängliga på Barnafrids hemsida för medarbetare inom Barnahus.

Som en del i regeringsuppdraget har Barnafrid också i samverkan med Nationella kompetensteamet mot hedersrelaterat våld och förtryck, NKT, tagit fram ett antal utbildningsfilmer som ska fungera som diskussionsunderlag för att

stärka barnahusverksamheternas kompetens om hedersrelaterat våld. Denna utbildningsmodul finns tillgänglig för samtliga inom Barnahus på Barnafrids webbplats.

Under det tidigare uppdraget upprättades en handbok som ytterligare en del av regeringsuppdraget att öka kunskapen om hedersrelaterat våld och förtryck på Sveriges barnahus. Sedan handboken upprättades har Sverige fått nya straffbestämmelser som ett led i att stärka skyddet för hedersvåldsutsatta, det har också skapats ett nytt bedömningsstöd för socialtjänsten och ny forskning har publicerats. Handboken reviderades under aktuellt uppdrag och blev klar i december 2021. Workshops har hållits med barnahussamordnarna för att utvärdera och revidera den tipslista som finns i handboken.

I uppdraget ingår också att utvärdera uppdraget genom att följa kunskapsnivån och behoven hos samordnare. Detta gjordes genom enkätundersökningar som skickades till barnahussamordnare och chefer inom socialtjänsten. Enkäterna innehöll frågor om deras uppfattning om samverkansaktörernas kunskap om, och erfarenhet av, hedersrelaterat våld och förtryck. Svaren för samtliga yrkesgrupper visar att samordnarna bedömer den teoretiska kunskapen som högre än den praktiska.

Sandra Skoog, projektledare för regeringsuppdraget En fråga om heder

Trauma på kartan

I april 2018 gav regeringen Barnafriid i uppdrag att utarbeta och genomföra ett program för kompetensutveckling inom psykiatrisk traumavård för personal inom Första linjens vård för barn och unga med psykisk ohälsa och inom den specialiserade psykiatrin för barn och unga. Detta uppdrag fick namnet *Trauma på kartan*.

För att utveckla och utvärdera de olika innehållsdelarna i uppdraget har Barnafriid samarbetat med regioner som modellregioner med målsättning att utveckla kompetenshöjande insatser i alla Sveriges regioner. Modellregionerna har fungerat som en inkubator och bidragit till att identifiera kompetensbehov, utveckla och prova olika delar inom uppdraget. Arbetet i modellregionerna har syftat till att inspirera andra regioner till fortsatt utveckling av traumakompetens hos personal i syfte av att förbättra regional traumavård för barn.

Under hösten 2021 arrangerades regionala Barnafriidskonferenser tillsammans med Region Västerbotten respektive Region Skåne för medarbetare inom Första linjen och BUP.

Inom ramen för uppdraget har flera föreläsningar om barn och trauma, däribland vid METIS respektive fortbildningsdag för läkare vid Karolinska institutet, Region Halland, psykologprogrammet vid Karolinska institutet och på öppen samordning som arrangeras av Sveriges regioner och kommuner, SKR.

Uppdraget *Trauma på kartan* slutrapporteras 15 februari 2022.

Digitalt kunskapsstöd om barn och trauma

I april 2020 gav regeringen Barnafriid ett tilläggsuppdrag till regeringsuppdraget *Trauma på kartan* med uppgiften att digitalisera och tillgängliggöra tillämpliga delar av det kompetensutvecklingsprogram som arbetats fram.

Under 2021 har Barnafriid påbörjat arbetet med att ta fram en digital utbildningsplattform även kallad *Kunskapsportalen* som kommer att lanseras 2022. I april 2022 lanseras en fördjupande kurs om barn och trauma på *Kunskapsportalen*.

Inom ramen för regeringsuppdraget har följande aktiviteter skett under 2021:

- Utveckling en prototyp för Kunskapsportalen.
- Arbeta med att utveckla en verktyglåda för behandlare i TF-KBT påbörjades – planerad lansering år 2022.
- Överenskommelse med Region Västerbotten och Region Skåne om att delta i utvecklingen av fördjupningsmodul i kunskapsportalen – planerad lansering av Kunskapsportalen 26 januari 2022 vid Barnafriidskonferensen och fördjupningsmodul – Digital kurs i barnpsykiatrisk traumavård 21 april 2022.
- Genomförd fokusgrupp med medarbetare vid BUP och Första linjen från Region Skåne och Region Västerbotten vid tre tillfällen, 24 maj, 17 juni och 15 oktober 2021 relaterat till framtagande av utbildningsmaterial.
- Arbeta för att ställa om utbildning i TF-KBT till distansutbildning påbörjas – kursdagar i april 2021. Nästa distansutbildning planeras 29 augusti 2022.
- Arbetet påbörjas med att ta fram en distansbaserad utbildning för handledare i TF-KBT, kursplan godkänd på LiU. Kursstart september 2022.
- Kontinuerlig kommunikation kring uppdraget till målgrupp och samverkanspartners.

Nationella uppdrag

Myndighetsnätverk

Under 2021 deltog Barnafrid i följande nätverk, där vissa samlades flera gånger:

- Nationell myndighetssamverkan för kvinnofrid.
- Brottsoffermyndighetens samverkansgrupp för brottsofferarbete.
- Preventionsnätverket prostitution och människohandel – Jämställdhetsmyndigheten.
- Jämställdhetsmyndighetens samordningsnätverk gällande den nationella strategin för att bekämpa mäns våld mot kvinnor.
- Myndighetsnätverket mot hedersrelaterat våld och förtryck.
- Polisens barnråd.
- SKR Öppen samordning för psykisk hälsa i kristid.
- SKR Pandemins effekter på barn och ungdomars hälsa.

Annan myndighetssamverkan

SAMVERKAN MED SOCIALSTYRELSEN

Under 2021 samverkade Barnafrid med Socialstyrelsen bland annat inom ramen för regeringsuppdraget att under 2020–2022 fördela medel för att utveckla socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens arbete mot våld i nära relationer, sexuellt våld, hedersrelaterat våld och förtryck samt för att stödja arbete med vuxna och barn i prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

SAMVERKAN MED JÄMSTÄLLDHETSMYNDIGHETEN

Barnafrid har under året samarbetat med Jämställdhetsmyndigheten bland annat när det gäller regeringsuppdragen.

SAMVERKAN MED BARNOMBUDSMÄNNEN

Barnombudsmannen har deltagit i film som ska lanseras den reviderade formen av *Basprogram om våld mot barn* under våren 2022.

SAMVERKAN MED NATIONELLA KOMPETENSTEAMET, LÄNSSTYRELSEN ÖSTERGÖTLAND

I arbetet med regeringsuppdraget *En fråga om heder* har vi etablerat ett nära samarbete med det Nationella kompetensteamet vid Länsstyrelsen Östergötland, som har varit en betydande samverkanspartner vid de utbildningsinsatser som har genomförts i regionerna.

ÖVRIG SAMVERKAN

Inom ramen för pågående regeringsuppdrag har Barnafrid inhämtat synpunkter bland annat från Barnombudsmannen, Länsstyrelsen Östergötland, Jämställdhetsmyndigheten, Polismyndigheten, Rättsmedicinalverket, Socialstyrelsen, Utrikesdepartementet och Åklagarmyndigheten. Barnafrid har även samarbetat med olika lärosäten, Svenska läkaresällskapet, Svenska BUP-föreningen, Barnläkarföreningen och dess delförening för Barn som far illa, samt med följande aktörer:

- Barnahus Stockholm
- Barnahus Linköping
- Barnombudsmannen
- BRIS
- Brottsofferjouren
- Brottsoffermyndigheten
- Childhood
- Ericastiftelsen
- Jämställdhetsmyndigheten
- Karolinska Institutet
- Linnéuniversitetet
- Länsstyrelsen Stockholm
- Länsstyrelsen Värmland
- Länsstyrelsen Örebro
- Länsstyrelsen Östergötland
- Mjölby kommun

- Motala kommun
- Myndigheten för delaktighet
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällefrågor
- Nationella kompetensteamet
- Nationellt centrum för kvinnofrid
- Natur och Kultur
- Polismyndigheten
- Regeringskansliet
- Region Kalmar
- Region Kronoberg
- Region Norrbotten
- Region Skåne
- Region Stockholm
- Region Västerbotten
- Region Östergötland
- Rädda Barnen
- Röda Korset
- Skolverket
- Socialstyrelsen
- Statskontoret
- Sveriges kommuner och regioner
- Stiftelsen Allmänna Barnhuset
- Stockholms universitet
- Sveriges kommuner och regioner, SKR
- Unicef
- Uppdrag psykisk hälsa
- Uppsala universitet

Remissvar och yttranden

Remiss Socialstyrelsens författningsförslag i rapporten "Att göra anmälningar som gäller barn sökbara" S2019/02544 Dnr LiU-2020-03655

Remiss "Hållbar socialtjänst. En ny socialtjänstlag" (SOU 2020:47, Dnr S2020/06592) Dnr LIU-2020-03485

Remiss "Våld i nära relationer och hedersrelaterat våld – utbildningsmaterial till socialtjänsten - Socialstyrelsen. Dnr BKV-2021-00234.

Remiss "Börja med barnen! En sammanhållen god och nära vård för barn och unga" (SOU 2021:34)

Remiss "Ett förstärkt skydd mot sexuella kränkningar" (SOU 2021:43).

Remiss "Ett särskilt hedersbrott" (Ju2020/03640)

Remiss "Ökad kvalitet i rättsintyg"

Bilagor

Bilaga 1: Externa evenemang och möten

JANUARI

- Digital föreläsning och panelsamtal om våld och traumatisering för Barnahus Finland. Ca 1000 deltagare.

FEBRUARI

- Myndighetsmöte om uppdrag samordning avseende våldsförebyggande insatser med Jämställdsmyndigheten.

MARS

- Länsstyrelsen Värmland, Pedagog nätverket - Fortsatt arbete utifrån Förskolan och skolan - en av de viktigaste skyddsfaktorerna i arbetet mot våld i nära relation.

APRIL

- Utbildning för Nationella Operativa Avdelningen vid Polismyndigheten. Inspelning av föreläsning om våld mot barn med särskilt fokus på heder. Del av polisens grundläggande utbildning om våld mot barn.
- Föreläsning om våld i nära relation med fokus på polisens utredningsarbete för Läkarstuderenter på Linköpings universitet.

MAJ

- Dialogmöte med Jämställdsmyndigheten kring förnyat uppdrag om stöd till lärosäten med program som har examensmålet - att visa kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer
- Deltagande i webinarium anordnat av Svenska Läkarsällskapet kring Kraftsamling psykisk ohälsa.
- Föreläsning om förskolan, skolans och fritidshemmets möte med barn och elever som upplever våld i nära relation, för nätverket för specialpedagoger.

- Föreläsning om samverkan gällande våld för 150 yrkesverksamma inom elevhälsa, socialtjänst, Första linjen i Västerbotten.

- Föreläsning för 600 yrkesverksamma om hedersrelaterat våld på regional konferens om heder i Region Kalmar.

- Fem föreläsningar på metiskurs om traumatiserade barn för 30 läkare.

- Föreläsning om barndomstrauma för 60 specialitäläkare vid kompetensutveckling av vuxenpsykiatriker.

JUNI

- Föredrag om sexuell våld på nätet av polisen och konstituering av nätverket på nätverkskonferens ideella krafter.

JULI

- Seminarie *I pandemins spår - hur kan digital utbildning bidra till jämlikt stöd för våldsutsatta barn?* under Almedalsveckan.

SEPTEMBER

- Fortsatt utvecklingsarbete med Pedagog nätverket angående förskolan och skolan - en av de viktigaste skyddsfaktorerna i arbetet mot våld i nära relation.

- Sjösetting av ett utvecklingsprojekt med Haninge kommun. Utveckling av kompetensstegen för förskolan i Haninge kommun.

- Föreläsning Länsstyrelsen Halland - Socialtjänst, Primärvård, elevhälsa, ideell sektor.

- Internationella Trainers TF-CBT meeting - Implementering och disseminering av TF-CBT i Sverige.

OKTOBER

- Föreläsning om barnfridsbrottet för kommunnätverket Västra Götalands län och länsstyrelsen Västra Götaland.

- Föreläsning om fem konkreta åtgärder för att främja psykisk hälsa bland unga under världsdagen för psykisk hälsa, Region Östergötland.

- Föreläsning om *Basprogram om våld mot barn* vid SKR Öppen samordning.

- Utbildningsdagar i att upptäcka, bemöta, bedöma och behandla barn och unga efter trauma/PTSD för barn- och ungdomspsykiatri och Första linjen.

- Föreläsning om att upptäcka våldsutsatta barn och unga för psykologprogrammet vid Karolinska institutet.

NOVEMBER

- Föreläsning om barnfridsbrottet för Länsstyrelsen Örebro.

- Föreläsning om betydelsen av kunskap och kompetens i arbetet med barn som blivit eller riskerar att bli utsatta för våld på invigning av Västra götalandregionens barnskyddsteam.

- Föreläsning om *Barnafrids basprogram om våld mot barn* vid Nationellt centrum för kvinnofrids boosterdag för universitets- och högskolelärare, ca 30 deltagare.

DECEMBER

- Utbildningsdagar i att upptäcka, bemöta, bedöma och behandla barn och unga efter trauma/PTSD för barn- och ungdomspsykiatri och Första Linjen vid Region Skåne.

Bilaga 2: Publikationer

- Hagby E, Carlsson R, Hur ungdomar spontant beskriver agens i hemlandet, under flykten och i Sverige: en kvalitativ studie, Linköpings universitet.

- Isakzon J, Utfall av integrativ gruppbehandling för unga utsatta för sexuella övergrepp. - En explorativ studie med före- och eftermätningar av PTSD, depression och dissociation, Linköpings universitet.

- Johnson S, Våldsutsatthet och funktionsförmåga hos barn på flykt, Linköpings universitet.

- Korhonen L, Barnkonventionen, ett rättesnöre att förebygga utsatthet under pandemin och framöver, Barnläkare tidning, nr 3 2021

- Korhonen L, The good, the bad and the ugly of children´s screen time during the COVID-19 pandemic. Acta Paediatrica

- Korhonen L, (2021) Barnkonventionen, ett rättesnöre att förebygga utsatthet under pandemin och framöver. Barnläkaretidningen 3/2021

- Mattelin E, Khanolkar A, Fröberg F, Jonsson L, Korhonen L. The long journey to shelter: protocol for a prospective study on factors important for early screening and coordinated actions to promote mental health among adolescent and young adult migrants in Sweden. BMJ open

- Milerad J, Runeson B, Cernerud C, Fernell E, Korhonen L, Leissner M, Lindstrand S, Norlander Y, Unänge Hallerbäck M, Widengren H. Kraftsamling för ungas psykiska hälsa - Kunskapssammanfattning och förslag till interventioner från Svenska Läkarsällskapet arbetsgrupp. Dagens Nyheter, maj 20 2021.

- Milerad J, Korhonen L, Kraftsamling för ungas psykiska hälsa - Kunskapssammanfattning och förslag till interventioner från Svenska Läkarsällskapet arbetsgrupp. Svensk psykiatri, 3/2021.

- Magnusson M, Korhonen L, Sanningens roll i utredningar om brott mot barn. Svensk psykiatri, 3/2021.

- Münger AC, Lindberg J, Fröberg F, Korhonen L. (2021), Erfarenheter av pedagogiska utmaningar och möjligheter vid genomförandet av examinationsmål våld mot barn på landets lärosäten. Socialmedicinsk tidskrift, 4/2021.

